

Γερμανοὶ Παλιῶν Πατρῶν

GER

ΓΕΡΜΑΝΟΙ

Ο

ΠΑΛΙΩΝ ΠΑΤΡΩΝ.

ΤΗΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ

ΤΟΥ ΛΑΟΥ

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΡΩΤΟΝ.

Διακόψαντες τὴν δημοσίευσιν τῆς
Βιβλιοθήκης τοῦ Λαοῦ, μέχρις οὐ
ἐπαναλάβωμεν ταύτην, θέλομεν δη-
μοσιεύσει τινα παραρτήματα.

Δ. ΑΙΝΙΑΝ.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
147
ΙΩ. ΓΙΑΧΟΓΙΑΝΝΗ

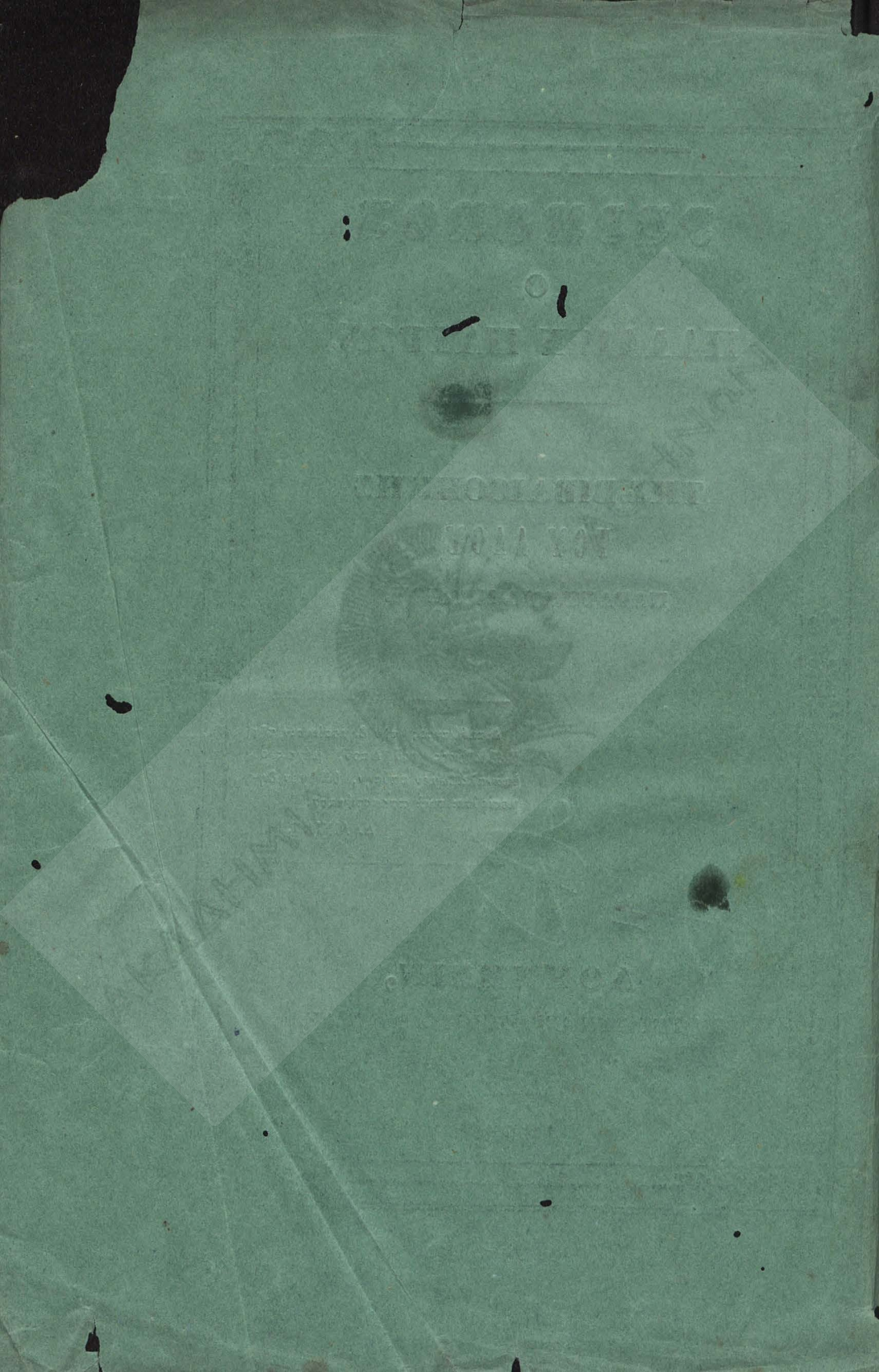
ΙΩΑΝΝΗΣ Κ. ΒΗΧΑΣ
ΓΕΩΓ. ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

ΑΘΗΝΗΣΙΝ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΘΗΝΑΣ.

(Κατὰ τὴν ὁδὸν Κολοκοτρώνη, ἀριθ. 128)

1854.

ВЕРИ

СВЯТЫ

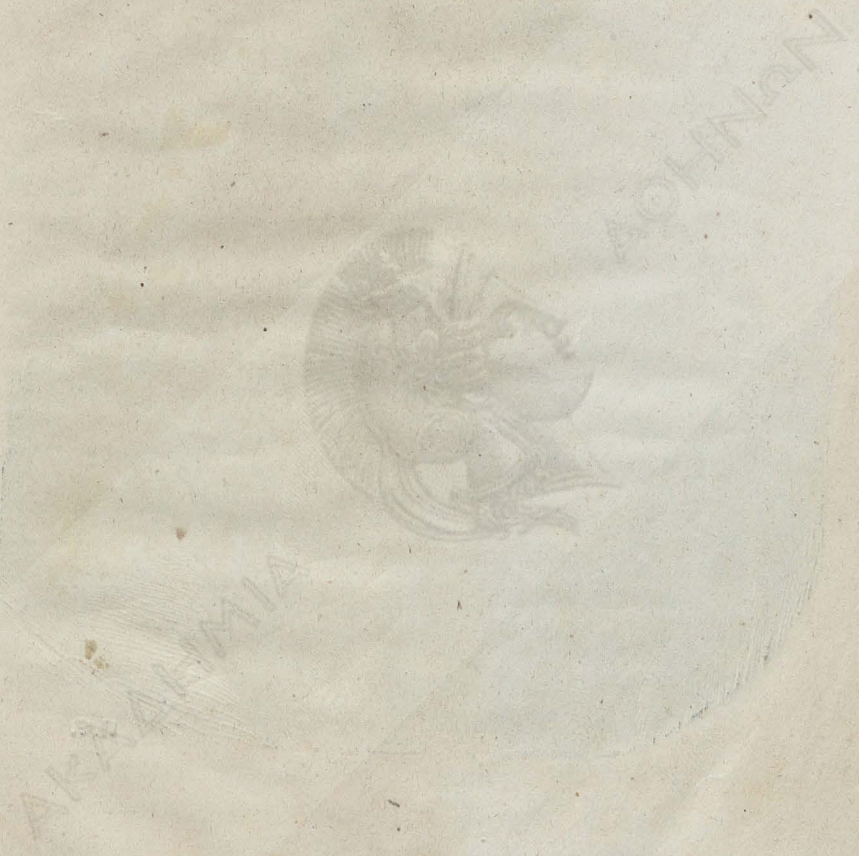
СВЯТЫ

ВЕРИ

СВЯТЫ

GER

M.S.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΑΣ.

Δεινὴ καὶ τρομερὰ δύελλα ἐπικρέματα εἰς τὸν ὀθωμανικὸν ὀρίζοντα ὁποιαδήποτε καὶ ἀν δέλουν ἀποβῆ τὰ ἀποτελέσματα τῆς συγκρούσεως τῶν ἀπὸ βορρᾶ καὶ δυσμῶν συνωθουμένων ἐνταῦθα στοιχείων, ὁ χριστιανικὸς τῆς Τουρκικῆς Ἐπικρατείας λαὸς εἶναι ἀράγε δίκαιον νὰ εὐρεθῆ ἀνέτοιμος, καὶ νὰ μὴν δυνηθῆ νὰ ὠφεληθῆ ἐκ τῶν μεγάλων καὶ ἀπροσδοκῆτων περιπτώσεων; Δὲν εἶναι ἀράγε ἐνδεχόμενον ὅ,τι ἤρχισε κατὰ τὰ 1821, νὰ λάβῃ πέρας κατὰ τὰ 1854; Εἶναι ἀράγε ἀπίθανον, εἰάν ἡ πληγὴ τῆς Τερκίας υπᾶρξῆ καιρία (ἢ τοιαύτη πιεζόμεν ὅτι θέλει ἀποβῆ μὴ ὅλας τὰς πρὸς σωτηρίαν αὐτῆς προσπάθειας), πλοκὴ πραγμάτων, ἀδιάλυτος ἴσως ἄλλως, νὰ ἐπιφέρῃ ὥστε νὰ ζητηθῆ ἀντικαταστάτης αὐτῆς; Θεωρουμένης ὡς πιθανῆς τῆς περιπτώσεως ταύτης, δὲν δέλουν λογισθῆ ὡς τῆς ἐσχάτης κατακρίσεως ἄξιοι οἱ Ἕλληνες, εἰάν ἐπαναπαυόμενοι εἰς ἀρχαῖα δικαιώματα καὶ τρεφόμενοι μὲ ματαιὰς ἐλπίδας, ἀναμένουσι μὴ ἐσταυρωμένας χεῖρας τὸ τέλος τοῦ ἀγῶνος διὰ νὰ προσφερθῆ εἰς αὐτοὺς τὸ θῆραμα ἀπὸ τῶν ἀντιμαχομένων λέοντας;

Ἄλλὰ τί δύναται νὰ πράξῃ ὁ Ἕλληνας, ὁ Χριστιανὸς ἐν γένει, διὰ νὰ ὠφεληθῆ ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης; Ἀναθέτων εἰς Θεὸν τὴν ἐλπίδα του, νὰ βάλῃ πρὸ ὀφθαλμῶν ὅτι ἢ ἐνεστῶσα

αὐτοῦ κατάστασις δὲν εἶναι χειροτέρα τῆς τοῦ 1821, ὅτε μόνος εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἀγῶνα ἀντιμα-
 χόμενος πρὸς ἐχθρὸν ἰσχυρώτερον καὶ ἐπιφοβώ-
 τερον, ὅτε καὶ πολεμιστῶν καὶ χρημάτων, καὶ
 παντὸς ἄλλου μέσου ἐστορεῖτο, καὶ ὅτε πολλὰς
 τῶν Εὐρωπαϊκῶν Δυνάμεων εἶχε κατ' ἀρχὰς ἐ-
 ναντίας, οὐδεμίαν δὲ σχεδὸν ὑπὲρ αὐτοῦ; Δὲν
 πρέπει οἱ τῆς νεωτέρας γενεᾶς ἄνδρες νὰ εὐρεθῶ-
 σιν, οὔτε κατὰ τὴν τόλμην, οὔτε κατὰ τὴν ἐπι-
 μονήν, οὔτε κατὰ τὴν πρὸς Θεὸν πεποιθήσειν κα-
 τώτεροι τῶν κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς ἐπαναστάσεως.

Ὁ Ἕλλην εἶναι ὁ νόμιμος κληρονόμος ὃς ἐνι-
 σχύση καὶ διὰ λόγων καὶ διὰ πράξεων τὸ ἐπὶ
 τῆς κληρονομίας δικαίωμα του. Ὅστις δὲ συν-
 τελέση εἰς τὸ νὰ τοῦ ἀποδοθῇ πλήρης καὶ τελεία
 ἡ κληρονομία του, ἐκεῖνος μόνον πρέπει νὰ ᾔηται ὁ
 σύμμαχος, ὁ φίλος, ὁ εὐεργέτης του.

Δημοσιεύομεν κατὰ τὴν παροῦσαν ἐποχὴν τὸν
 βίον τοῦ ἀοιδίου Γερμανοῦ τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν,
 διὰ νὰ δώσωμεν ἀφορμὴν εἰς τοὺς νεωτέρους νὰ
 παρατηρήσωσιν ἐν αὐτῷ εἰς ποίαν ἐποχὴν, εἰς
 ποίαν κατάστασιν πραγμάτων, εἰς ποίαν παντελῆ
 ἀπομόνωσιν, εἰς ποίαν παντὸς εἶδους ἔλλειψιν εὐρι-
 σκόμενοι οἱ κατὰ τὴν ἐπανάστασιν ἄνδρες, ἐτόλ-
 μησαν μ' ὅλα ταῦτα νὰ ὑψώσωσι τὴν σημαίαν
 τοῦ σταυροῦ.

Ἐν Ἀθήναις, τὴν 24 Ἰανουαρίου 1854.

Δ. ΑΙΝΙΑΝ.

ΓΕΡΜΑΝΟΣ Ο ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΑΤΡΩΝ.

Οἱ πρῶτοι συλλαβόντες τὴν τολμηρὰν ἰδέαν ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν ἔθνος δύναται ν' ἀνακτήσῃ τὴν ἐλευθερίαν τοῦ διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ δυνάμεων, καὶ συστήσαντες πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον τὴν ἑταιρίαν τῶν Φιλικῶν, δὲν ἦσαν οὔτε μεγάλοι ἰδιοκτῆται, οὔτε πλούσιοι ἔμποροι, οὔτε ἔξοχοι λόγιοι, οὔτε μεγάλοι πολιτικοί. Ἐφοβοῦντο καὶ διὰ τοῦτο δὲν ἐζήτησαν κατ' ἀρχὰς οὐδὲ τὴν σύμπραξιν τριῶν ἐκ τῶν σημαντικωτέρων τάξεων τῆς Ἑλληνικῆς κοινωνίας, τῶν Φαναριωτῶν, τῶν Ἀρχιερέων καὶ τῶν Κοσσασπασήδων. Ὑπέθετο ὅτι ὅλοι οὗτοι δὲν ἦτο δυνατόν νὰ παραδεχθῶσι τὸ σχέδιον, καὶ ἐπομένως νὰ συμπράξωσιν εἰς τὴν κατάλυσιν ἐξουσίας, εἰς τὴν ὁποίαν καὶ αὐτοὶ συμμετείχον ἀπολαμβάνοντες κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἡγτον σημαντικὰς ὀφελείας. Κανὲν μέσον πρὸς ἐκτέλεσιν τοιοῦτου παρατόλμου κινήματος δὲν εἶχον, οὐδεμίαν ἐπιτυχίαν ἐλπὶς ἐφαίνετο ὅπως οὖν βᾶσιμος, λαμβανομένων ὑπ' ὄψιν τῶν περιστάσεων ἐκείνης τῆς ἐποχῆς. Ὅλαι δὲ αἱ προσδοκίαι αὐτῶν ἐμελλον νὰ στηρικθῶσιν εἰς τὸ λεπτὸν τῆς χήρας, ἥτοι εἰς τὰς ἐκουσίας συνεισφορὰς τῶν ἰδίων Ἑλλήνων.

Ἐν ᾧ λοιπὸν κατ' οὐδένα ἀνθρώπινον ὑπολογισμὸν ἦτο δυνατόν νὰ ἐλπίσῃ τις ἐπιτυχίαν τοιαύτης τολμηρᾶς ἐπιχειρήσεως, πῶς ἄνθρωποι, μὴ παρέχοντες ἀφ' ἑαυτῶν ἐχέγγυα πειθοῦς ὡς πρὸς τὸ μέγα ἔργον, τοῦ ὁποίου αὐθώρητοι ἀνεδέχθησαν τὴν ἀποστολήν, ἴσχυσαν νὰ διδώσωσι τοσοῦτον ἐπιτυχῶς τὸν σκοπὸν τῆς ἑταιρίας, ὥστε εἰς ὀλίγον διάστημα καιροῦ, ἡ φλόξ τῆς ἐπαναστάσεως νὰ ἐξέλθῃ ὡς ἀπὸ τρομερὸν κρατῆρα, νὰ κλονίσῃ ὅλα τὰ θεμέλια τῆς ὀθωμανικῆς αὐτοκρατορίας, νὰ κατεδαφίσῃ σημαντικὸν μέρος τοῦ οἰκοδομήματος αὐτῆς, καὶ, τὸ μεγαλῆτερον, ν' ἀποδείξῃ εἰς τὰ ὄμματα τῶν Εὐρωπαϊῶν πολιτικῶν ὅτι ἡ ὀθωμανικὴ Αὐτοκρατορία δὲν εἶναι ὅσον ὑπετίθετο ἰσχυρὰ, ἀφοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ πνίξῃ, κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς γεννήσεως αὐτῆς, τὴν φλόγα τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.

Βεβαίως, ὅστις ἠδυνήθη διὰ τῶν ἀλιέων νὰ διδάξῃ τὴν χριστιανικὴν ἰσότητα εἰς τοὺς ἀνθρώπους, καὶ νὰ στήσῃ τὰ θεμέλια τῆς χριστιανικῆς πίστεως ἐπὶ ἀκλονήτων βάσεων, αὐτὸς οὗτος ἐνέπνευσε τὸν ζῆλον καὶ εἰς τοὺς νέους τούτους πολιτικούς ἀποστόλους γὰρ διαδώσωσιν εἰς τοὺς Ἕλληνας

τὰς ὑγιεῖς ἀρχὰς τῆς πολιτικῆς ἰσότητος καὶ αὐτονομίας. Ἀλλὰ τὸ νὰ ἐπιτύχη τὸ κήρυγμα, καὶ νὰ εὕρη ἀποδοχὴν εἰς τὰς καρδίας τῶν Ἑλλήνων δὲν προήλθε οὔτε ἀπὸ ρητορικῆν ἰκανότητα ἢ θανματουργῶν δύναμιν τῶν ἀποστολῶν τούτων, οὔτε ἀπὸ πιθανότητα ἐπιτυχίας τῶν κηρυττομένων, ἀλλὰ διότι ἕκαστος τῶν Ἑλλήνων, ὅπου αἰσθήποτε τάξεως καὶ καταστάσεως καὶ ἂν ἦτον, εὗρισκεν εἰς τὴν καρδίαν του ἐνυπάρχον τὸ σπέρμα τῆς πολιτικῆς ἰσότητος καὶ ἐλευθερίας, ὡς καὶ τὴν ἀκαταδάμασον ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ ἀποκτήσῃ ταῦτα, ἔστω καὶ μὲ θυσίαν τῆς περιουσίας του, καὶ μὲ κίνδυνον τῆς ἰδίας αὐτοῦ ζωῆς.

Τοσοῦτο δὲ ζωηρὸν ἦτο τὸ ὑπὲρ ἐλευθερίας αἰσθημα τῶν Ἑλλήνων, καὶ τοσοῦτο γενικὸν εἰς ἅπαντας, ὥστε, ἐν ᾧ τὸ μυστήριον τῆς ἐταιρίας διεδόθη εἰς μέγιστον ἀριθμὸν ἀτόμων, ὄχι μόνον προδοσίᾳ οὐδεμίᾳ ὑπῆρξεν, ἐκτὸς ὀλίγων τινῶν περιστάσεων, καὶ κατὰ τὰς ἐσχάτας μόνον ἡμέρας, ὅτε τὸ κίνημα τῆς ἐπαναστάσεως ἐμελλε πλέον νὰ λάβῃ χώραν, ἀλλὰ καὶ εἰς αὐτοὺς ἀκόμη τοὺς ὑποτιθεμένους ὑπόπτους τὸ μυστήριον εὗρε πλήρη ἀποδοχὴν, καὶ ὁ ζήλος αὐτῶν ἐφάνη τοσοῦτο μεγαλύτερος, ὅσον μεγαλύτερα ἦτον ἡ ὑπόψιά.

Καὶ ἡ πρόοδος λοιπὸν τῆς ἐταιρίας, καὶ ἡ ἐπιτυχία τοῦ ἀγῶνος ἐγένετο, διότι ἐνυπῆρχεν εἰς τὰς καρδίας ὅλων τῶν Ἑλλήνων τὸ αἰσθημα τῆς ἐλευθερίας καὶ αὐτονομίας, εἰς τρόπον ὡς ἕκαστος παρεδέχετο προθύμως πᾶν σχέδιον ἀποβλέπον τὴν ἀπόκτησιν τῶν μεγίστων καὶ ἀνεκτιμήτων τούτων ἀγαθῶν, χωρὶς νὰ ἐξετάζῃ τὸ πρόσωπον τοῦ προτείνοντος, χωρὶς νὰ ὑπολογίξῃ τὰ μέσα τῆς ἐκτελέσεως καὶ τὴν πιθανότητα τῆς ἐπιτυχίας, καὶ χωρὶς νὰ δειλιάσῃ διὰ τὸν ἐπαπειλούμενον κίνδυνον τῆς ζωῆς καὶ περιουσίας του.

Ἐτι δὲ μᾶλλον ἐπιστηριζόμεθα εἰς τὴν ιδέαν ταύτην ὅταν ἀποβλέψωμεν εἰς ἄτομα, τὰ ὅποια καὶ πολιτικὸν νοῦν εἶχον, καὶ παιδείαν ἰκανήν, καὶ φρόνησιν μεγίστην, καὶ κρῖσιν σημαντικὴν, ὥστε νὰ δύνανται νὰ ἀνερευνηθῶσι κατὰ βάθος τὸ κίνημα τῆς ἐπαναστάσεως, νὰ προϊδῶσι τὰς μεγίστας δυσκολίας τῆς ἐπιτυχίας, νὰ ὑπολογίσωσι τοὺς κινδύνους τῆς ἀποτυχίας, νὰ γνωρίσωσι τὰς διαδιδόμενας ψευδεῖς ὑποσχέσεις καὶ εἰδήσεις, καὶ μ' ὅλα ταῦτα, παραδεχθέντες οὗτοι τὸ μυστήριον τῆς ἐταιρίας, καὶ συνεργήσαντες μετὰ ζήλου εἰς τὴν πρόοδον καὶ διάδοσιν αὐταῦ, ἀπέδειξαν ὅτι τὸ αἰσθημα τῆς ἐλευθερίας εἶναι τοσοῦτο μέγα, τοσοῦτο ζωηρὸν, ὥστε οὐδὲν ἄλλο αἰσθημα δύναται νὰ ὑπερίσχυσῃ ἐνώπιον αὐτοῦ. Τοιοῦτον παράδειγμα μᾶς

χορηγεί ὁ σεβάσμιος μητροπολίτης Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός, ὅς τις ἂν καὶ κατέχων ἓνα τῶν σημαντικωτέρων κατὰ τὴν Πελοπόννησον θρόνων, ἂν καὶ ἔχων προσδοκίας προόδου, ὑπαρχούσης τῆς αὐτῆς τῶν πραγμάτων τάξεως, ἂν καὶ ἠδύνατο νὰ προῖδῃ τοὺς κινδύνους, εἰς οὓς ἐξετίθετο, ἂν καὶ τίποτε προσωπικὸν δὲν ἐπρόκειτο νὰ ἐλπίσῃ ἀπὸ τὴν προσδοκωμένην μεταβολὴν, τοσοῦτον ὅμως ἰσχυρὸν ἦτο τὸ αἰσθημα τῆς ἐλευθερίας, τοσοῦτο ἐνισχύετο τοῦτο ἀπὸ τὴν ἐλπίδα τῆς ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως, καὶ τοσοῦτο τὸ γενικὸν συμφέρον ὑπερίσχυε τοῦ μερικοῦ εἰς τὴν καρδίαν του, ὥστε ἀμέσως καὶ μετὰ πολλὴν προθυμίαν παρεδέχθη τὸ μυστήριον τῆς ἐταιρίας, κατέστη κέντρον ἐργασιῶν πρὸς διάδοσιν αὐτῆς, καὶ πρὸς διεύθυνσιν καὶ προπαρασκευὴν τῶν ἀπαιτουμένων πρὸς ἐπιτυχίαν τοῦ ἱεροῦ σκοποῦ τῆς ἐπαναστάσεως. Τὸ παράδειγμα τούτου, καὶ διὰ τὸν ἱερατικὸν χαρακτήρα, καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν, καὶ διὰ τὴν μεγίστην ὑπόληψιν, τὴν ὅποιαν ἔχαιρε μεταξὺ τῶν συμπολιτῶν του, ἐνεψύχωσε πολλοὺς τῶν προκρίτων, ὥστε ὁ ἱεράρχης οὗτος δύναται νὰ θεωρηθῆ ὡς ἓν τῶν κυριωτέρων προσώπων μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν τῆς ἐπαναστάσεως, πρῶτον δὲ μεταξὺ τῶν μετασχόντων τῆς ἐπαναστάσεως κληρικῶν, καὶ διὰ τοῦτο θεωροῦμεν αὐτὸν ὡς ἓνα τῶν πρώτων, πρὸς οὓς ὀφείλεται ἡ μεγαλητέρα ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη.

Ὁ ἱεράρχης οὗτος ἐγεννήθη εἰς Θεισῶαν (Δημητσᾶναν) τῆς Γόρτυνος (Καρυταίνης), ὅπου ἔλαβε καὶ τὰς ἀρχὰς τῆς σπουδῆς αὐτοῦ εἰς τὸ μόνον σχεδὸν κατὰ τὴν Πελοπόννησον ὑπάρχον Ἑλληνικὸν σχολεῖον κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν. Ἐπειδὴ δὲ μόνον σχεδὸν στάδιον διὰ τοὺς ἔχοντας ἔξοχά τινα προτερήματα, καὶ μὴ ἔχοντας πλούτη, ἢ ἄλλην τινὰ λαμπρότητα καταγωγῆς, ἦτο τότε τὸ ἐκκλησιαστικὸν, ἅμα τελειώσας τὰς σπουδὰς του, ἐνηγκαλίσθη τὸν ἱερατικὸν βίον χειροτονηθεὶς διάκονος, καὶ καταταχθεὶς ὑπὸ τὸν μητροπολίτην Ναυπλίας Ἰάκωβον. Καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῆς παρά τῷ μητροπολίτῃ τούτῳ διαμονῆς του, ἂν καὶ ἦτον εἰς πολὺ νεαρὰν ἡλικίαν, ἐπολιτεύθη ἀξίως τοῦ χαρακτήρος, ὃν ἔφερεν.

Ἀποθανόντος ὅμως τοῦ μητροπολίτου τούτου, μετέβη εἰς Σμύρνην, ὅπου κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν ἦτον ἀρχιερεὺς ὁ αἰόδιμος Γρηγόριος, ὅστις, πατριάρχης ὢν ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς ἐπαναστάσεως, ἐγένετο θῦμα τῆς βαρβάρου καὶ θηριώδους ἀγριότητος τῶν Ὀθωμανῶν, καταδικασθεὶς εἰς τὸν δι' ἀγχόνης θάνατον. Ὁμοῦ μὲ τὸν εἰρημένον Γρηγόριον, διορισθέντα μετὰ τινα καιρὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπό-

λεως, μετέβη καὶ οὗτος εἰς Κωνσταντινούπολιν. Ἐκεῖ δὲ ὁ εἰρημένος Πατριάρχης λαβὼν πείραν ἐκ τοῦ πλησίον τῆς φρονήσεως, τῆς ἀρετῆς καὶ τῆς ὁμοιότητος τρόπον τινὰ τῶν φρονημάτων αὐτοῦ, τὸν ἐπεμφεν, ἂν καὶ νέον ἔτι, εἷς τινα κατὰ τὴν Πελοπόννησον ἐκκλησιαστικὴν ἀποστολὴν, σκοπὸν ἔχουσαν τὴν τακτοποίησιν τῶν αὐτῶσε μοναστηρίων.

Ἄλλ' ὅτε ὁ Γερμανὸς ἐπανῆλθεν εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὁ Πατριάρχης ἦτον ἤδη εἰς ἔξορίαν. Διὰ τοῦτο προσεκολληθῆ ὡς ἀρχιδιάκονος εἰς τὸν μητροπολίτην Κυζήκου. Ἄν καὶ πολλοὶ τῶν ἐκ τοῦ κλήρου, καίτοι ἀμαθεῖς ἐντελῶς, ἢ ὀλίγον ἐκπαιδευθέντες, προήγοντο συνήθως εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν στάδιον διὰ τῆς προστασίας τῶν ἰσχυρῶν, ὁ Γερμανὸς ὁμως δὲν ἐφρόνει νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ μέσον τοῦτο διὰ νὰ κατορθώσῃ τὴν προαγωγὴν αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο, ἂν καὶ φέρων τὸ ἱερατικὸν σχῆμα, ἂν καὶ ἔχων βαθμὸν ἐκκλησιαστικὸν τὸν τοῦ ἀρχιδιακόνου, δὲν ἐδίστασε ν' ἀκολουθήσῃ διάφορα μαθήματα παρὰ τῷ Πρωτῷ, διδασκάλῳ τότε τῆς φιλοσοφίας. Εἶχε δὲ τὴν ἐπιθυμίαν νὰ κατασταθῇ διὰ τῆς μαθήσεως ἱκανός, ὥστε μόνος του διὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀρετῶν καὶ προτερημάτων ν' ἀνοίξῃ τὸ μέλλον αὐτοῦ στάδιον, ὡς καὶ πραγματικῶς διὰ τῶν μέσων τούτων ἐπέτυχε τῆς προστασίας τοῦ Δ. Μουρούζη, τοῦ σημαντικωτέρου προστάτου τῆς παιδείας κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν.

Τοσαύτην δὲ ὑπόληψιν ἔλαβεν εἰς ὀλίγου καιροῦ διάστημα, καὶ τοσοῦτον ἐτιμᾶτο καὶ ἠγαπᾶτο παρὰ πάντων, ὥστε ὁ μὲν Κυζήκου παρητήθη ὑπὲρ αὐτοῦ, οἱ δὲ πλειότεροι τῶν ἐγκρίτων ἀρχιερέων ἠθελον θέσει αὐτὸν ἐπὶ τοῦ θρόνου τούτου, καίτοι πολὺ ἔτι νέον ὄντα, ἂν δὲν ἐμποδίζοντο ἀπὸ ἔθιμόν τι ἐκκλησιαστικόν, διὰ τὸ ὅποιον δὲν ἐθεωρεῖτο κατάλληλον νὰ τεθῇ τις ἀμέσως ἐπὶ τῶν ἐγκρίτων λεγομένων θρόνων, χωρὶς νὰ προβῇ ἱεραρχικῶς ἀπὸ τοὺς κατωτέρους πρὸς τὸν ἀνώτερον. Κατὰ συνέπειαν, Κυζήκου μὲν διωρίσθη ὁ τότε Παλαιῶν Πατρῶν Μακάριος, εἰς δὲ τὴν ἐπαρχίαν ταύτην ἐτέθη ὁ Γερμανὸς, ἂν καὶ οὐδ' αὕτη ἦτο μικρὰ, ἀλλὰ μία τῶν σημαντικωτέρων τῆς Πελοποννήσου ἐπαρχιῶν.

Ἡ ἀρετὴ, ἡ φρόνησις, ἡ ἀγαθότης του κατέστησαν ταχέως ἀγαπητὸν καὶ σεβᾶσμιον τὸν Γερμανὸν πρὸς ἅπαντας τοὺς κατοίκους, ἰδίως ὁμως ἐξοικειώθησαν μετ' αὐτοῦ οἱ σημαντικώτεροι τῶν προκρίτων, ἡ δὲ ὑπόληψίς του κατέστη γενικὴ σχεδὸν καθ' ἅλην τὴν Πελοπόννησον.

Ἦστρον ἀπὸ δεκαετῆ διεύθυνσιν τῶν πραγμάτων τῆς ἐ-

παρχίας του μετέβη εἰς Κωνσταντινούπολιν, ὅπου διαμένων ἔλαβε μέρος παρὰ τῆ ἱερᾷ συνόδῳ, καὶ εἴλκυσε εἰς αὐτὸν τὴν ὑπόληψιν τοῦ κοινῆ διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν φρόνησιν αὐτοῦ. Μετὰ δὲ τριετῆ ἐνταῦθα διαμονῇ ἐπαγγέλλεν αὐτὸς εἰς Πελοπόννησον κατὰ τὸ 1818 ἔτος.

Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην διάφοροι τῆς ἐταιρίας ἀποστολοὶ περιήρχοντο τὴν Πελοπόννησον κατηχούντες εἰς τὸ μυστήριον αὐτῆς τοὺς παρέχοντας ἐχέγγυα πίστεως καὶ μυστικότητος, καὶ μάλιστα τοὺς δυναμένους ὅπωςδῆποτε νὰ συμπράξωσιν εἰς τὸν μέγαν καὶ ἱερὸν τῆς ἐπαναστάσεως σκοπὸν. Εἰς τὰς Πάτρας εἶχεν ἀποσταλῆ πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον ὁ Ἀντώνιος Πελοπίδας. Ἀλλὰ κυριευόμενος ἕως καὶ οὗτος ἀπὸ τὴν ἐπικρατοῦσαν ιδέαν, ὅτι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ Κοτζαμπασήδες, ὡς ἔχοντες ὠφελείας ἀπὸ τὴν ὑπάρχουσαν ἐξουσίαν, δὲν ἠδύναντο νὰ παραδεχθῶσι προθύμως ιδέας καὶ σχέδια τείνοντα εἰς τὴν καταστροφὴν τῆς ἐξουσίας ταύτης, δὲν ἐστοχάσθη ἀρμόδιον νὰ διακοινώσῃ τὰ μυστήρια τῆς ἐταιρίας εἰς τὸν ἱεράρχην Γερμανὸν, ἀλλ' ἤρχισε τὸ ἔργον τῆς ἀποστολῆς του ἀπὸ ἄλλου πολίτας, ἐν οἷς καὶ ὁ Ἀνδρέας Καλαμογάρτης, τὸν ὁποῖον, ὡς ἐναντίον τῶν Κοτζαμπασήδων ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἀφ' ἑτέρου ὡς δραστήριον καὶ νοήμονα, ἔμελλε νὰ μεταχειρισθῆ ὡς μέσον διὰ νὰ κάμῃ ταχείας προόδους τὸ ἔργον τῆς ἀποστολῆς αὐτοῦ. Ἀλλ' ἐπειδὴ ὁ Καλαμογάρτης, ἅμα ἡ ἐκμυστήρευσις προέβη μέχρι τοῦ μεγάλου ὄρκου, ἀπεποιήθη νὰ προβῆ περαιτέρω, ὁ Πελοπίδας ἐταράχθη καθ' ὑπερβολὴν, ὑποπτεύσας ὡς ἐνδεχομένην προδοσίαν τινὰ ἐκ μέρους αὐτοῦ. Ἐνῶ δὲ εὐρίσκετο εἰς τὴν περιπλοκὴν ταύτην καὶ τὴν ἀνησυχίαν, καὶ ἐσκέπτετο πῶς νὰ κατορθώσῃ διὰ ν' ἀποφύγῃ τὰς δεινὰς συνεπειὰς τοῦ πράγματος, φίλοι τὸν ἐσυμβούλευσαν, ὅτι μόνος πρὸς θεραπείαν τοῦ κακοῦ τούτου ἀρμόδιος εἶναι ὁ ἱεράρχης Γερμανὸς, τοῦ ὁποῖου περιέγραψαν μὲ ζωηρὰ χρώματα καὶ τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν φρόνησιν. Ὁ Πελοπίδας ἀπεφάσισε νὰ προσδράμῃ ἁμέσως εἰς αὐτὸν καὶ νὰ ἐπικαλεσθῆ τὴν σύμπραξίν του πρὸς ἀποφυγὴν κινδύνου, ἐπαπειλοῦντος τὴν σωτηρίαν ὀλοκλήρου τοῦ ἔθνους. Ἀλλὰ διὰ νὰ ζητήσῃ τὴν θεραπείαν τοῦ κακοῦ τούτου, ἦτον ἀνάγκη νὰ κατηχῆσῃ πρότερον τὸν ἱεράρχην εἰς τὰ μυστήρια τῆς ἐταιρίας. Ἀνθρωπος ὅμως νοήμων καὶ συνέτος, ὁποῖος ἦτον ὁ ἱεράρχης Γερμανὸς, ἦτο δυνατόν νὰ ἀπατηθῆ ἀπὸ τὰς μεγαλοῤῥημοσύνας τῶν ἐταίρων; ἦτο δυνατόν νὰ μὴ διακρίνῃ τὰ ψεύδη ἀπὸ τὰς ἀληθείας; ἦτο δυνατόν νὰ μὴ σταθμίσῃ κατ' ἀκρίβειαν τοὺς κινδύνους καὶ τὰς

συνεπείας τοιούτου παρατόλμου κινήματος; Ἦτον ἄρα ἀδύνατον νὰ παραδεχθῆ τοὺς λόγους τοῦ Πελοπίδα, ἐὰν ἀφ' ἐνὸς μὲν δὲν ἤθελε κυριεῦσθαι ἀπὸ μέγα αἰσθημα πατριωτισμοῦ, ἀφ' ἑτέρου δὲ δὲν ἤθελεν ἀνακαλέσει εἰς τὴν μνήμην του ἐπιστολὴν τινὰ αἰνιγματώδη τοῦ Μαυροκορδάτου, σταλείσαν πρὸ τίνος καιροῦ ἐκ Πίσσης πρὸς αὐτὸν, τῆς ὁποίας δὲν εἶχε δυνηθῆ νὰ ἐννοήσῃ τὸ περιεχόμενον. Ὁ συνδυασμὸς τῶν δύο τούτων περιστάσεων ἐπέισε τὸν Γερμανὸν νὰ παραδεχθῆ τὸ νὰ μνηθῆ εἰς ὅλα τὰ μυστήρια τῆς ἐταιρίας, νὰ κατασταθῆ ὁ προθυμότερος συνεργὸς τῆς διαδόσεως καὶ προόδου αὐτῆς, καὶ νὰ γένη κέντρον καὶ μοχλὸς ὄλων τῶν ἐνεργειῶν ὄχι μόνον κατὰ τὴν ἐπαρχίαν τῶν Πατρῶν, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν Πελοπόννησον ὅλην καὶ ἀκόμη μακρύτερον.

Κατορθώσας ν' ἀφαιρέσῃ ἐπιδεξίως τὰ εἰς χεῖρας τοῦ Καλαμογράφου ἔγγραφα, καὶ καθησυχάσας τοῦτον διὰ τὰς ὁποίας εἶχε συλλάβει ὑπονοίας, ἔδωκεν ὁδηγίας εἰς τὸν Πελοπίδαν, καὶ ἐσύζησεν αὐτὸν εἰς διαφόρους τῶν προκρίτων τῶν Πατρῶν, Καλαβρύτων καὶ Βοστίτσης, οἵτινες ἐμνήθησαν παρ' αὐτοῦ, ὥστε ἐντὸς ὀλίγου ἢ πρόοδος τῆς ἐταιρίας ὑπῆρξε μεγίστη. Ἄλλ' ἂν καὶ εἰργάσθῃ μὲ τοσοῦτον ζήλον εἰς τὴν πρόοδον τῆς ἐταιρίας, δὲν παρεδέχθη ὅμως τὸ νὰ σταλῶσιν εἰς τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐφορίαν τὰ ἐκ τῶν συνδρομῶν τῶν ἐταίρων εἰσπραττόμενα χρήματα. Ἐπραξε δὲ φρονίμως, ὡς τὰ πράγματα ἀπέδειξαν ὕστερον, διότι ὁ τόπος εἶχεν ἀνάγκην, ὄχι μόνον τῶν χρημάτων τούτων, ἀλλὰ καὶ πολλῶν ἄλλων σημαντικωτέρων βοηθημάτων. Κατὰ γνωμοδότησιν λοιπὸν τοῦ Γερμανοῦ, ἐζητήθη παρὰ τῆς Ἀρχῆς τὸ νὰ διορισθῆ εἰς Πελοπόννησον, ἐφορία, καὶ ταμίας πρὸς εἰσπραξιν τῶν συνεισφορῶν. Ἄν καὶ ὁ ζήλος καὶ ὁ πατριωτισμὸς ἀνεπλήρουν τὰς ἐλλείψεις, καὶ ὅλας τὰς ὑπερβολὰς τῶν ἀποστόλων, ὁ Γερμανὸς καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, ἐπιθυμοῦντες νὰ βαδίσωσι βασιμώτερον, ἀπεφάσισαν καὶ ἔπεμψαν ἓνα τῶν προθυμωτέρων συναδελφῶν, τὸν Ἰωάννην Παπαρρήγόπουλον, διὰ νὰ φέρῃ δετικάς, ὅσον οἶόν τε, πληροφορίας. Οὗτος ἐπανελθὼν ἔφερεν ἐπιστολὰς παρὰ τῆς Ἀρχῆς, δι' ὧν ἀνηγγέλλετο ὁ διορισμὸς τῆς κατὰ τὴν Πελοπόννησον Ἐφορίας καὶ τῶν ταμιῶν, καὶ ὅτι ὁ Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης κατέστη γενικὸς ἐπίτροπος τῆς Ἀρχῆς.

Δὲν ἀρκεῖ ὅτι αἱ κοιμισθεῖσαι πληροφορίαι δὲν ἦσαν τοιαῦται, ὥστε ν' ἀναπαύσωσι τοὺς ἀναδεχθέντας τοιούτου μέγαν κίνδυνον, ὁ διορισμὸς τῶν Ἐφοριῶν προσέθεσεν ἀκόμη

καὶ σκάνδαλά τινα δοὺς ἀφορμὴν ἀντιξήλιας κατὰ τῶν διορισθέντων εἰς αὐτὴν προκρίτων, ὥστε μόνῃ ἢ εἰς Πελοπόννησον ἀφίξις τοῦ Χουρσίτου, φέροντος διαταγὰς τοῦ Σουλτάνου διὰ τὰ ἐξετάση καὶ δώση ἀκριβεῖς πληροφορίας περὶ τῆς καταστάσεως τῆς Πελοποννήσου καὶ τοῦ πνεύματος τῶν κατοίκων αὐτῆς, ἐμπνεύσασα μέγαν φόβον εἰς ἅπαντας μὴ γένη προδοσία τοῦ μυστηρίου, ἀνεχαίτισε τὴν πρῶτον τοῦ κακοῦ· διότι ἐπικειμένου ἤδη μεγίστου κινδύνου, παράπονα τοιαῦτα ἦσαν πλέον ἀναρμόδια, αἱ δὲ συμβουλαὶ καὶ αἱ παραινήσεις τοῦ Γερμανοῦ καθησύχασαν τελευταῖον καθ' ὅλοκληρίαν τὸ πρᾶγμα.

— Ἄλλ' ἄλλος κίνδυνος ὄχι μικρὸς, οὐδ' ὀλιγώτερον ἐπίφοβος ἐπαρουσιάσθη ἐκ μέρους τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ. Οὗτος κατώρθωσε νὰ μάθῃ τὸ μυστήριον τῆς ἐταιρίας, ἢ ἐκ προδοσίας, ἢ ἀπὸ μέγαν μὲν ἀλλ' ἀνόητον ζήλον ἀποστόλων τινῶν, οἵτινες τὸ ἐκοινοποίησαν εἰς αὐτὸν, νομίσαντες ὅτι ἀνθρωπος ἐγγηράσας εἰς τὰς μιαιωτέρας ἕξεις τῆς τυραννίας καὶ Ὀθωμανός, ἤτο δυνατόν νὰ ἀσπασθῆ τὴν ἱερὰν τοῦ Εὐαγγελίου διδασκαλίαν, τὰ σωτήρια δόγματα τῆς ἰσότητος καὶ ἐλευθερίας, καὶ νὰ ἀναπλασθῆ εἰς σωτήρα τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους. Θέλων δὲ νὰ ὠφελῆθῃ ἐκ τῆς περιστάσεως ταύτης εἰς τὴν κρίσιμον καὶ ἐπισηφελή θέσιν του, ἐγνωστοποίησεν εἰς πολλοὺς τῶν Καπιταναίων Ἑλλήνων, ὅτι γνωρίζει τὸ μυστήριον τῆς ἐταιρίας, καὶ τοὺς ἐνεψύχωσε νὰ κινηθῶσιν ὑπὲρ αὐτοῦ δίδων ἐλπίδας νὰ συντρέξῃ εἰς τὸν σκοπὸν τῆς ἐπαναστάσεως. Συγχρόνως δὲ ἐγνωστοποίησε καὶ εἰς τὴν Ὀθωμανικὴν Πύλην τὴν ὑπαρξίν τῆς ἐταιρίας, ἐλπίζων νὰ κατορθώσῃ διὰ τοῦ μέσου τούτου νὰ ἐπιτύχῃ τὴν συγχώρησιν παριστῶν ἑαυτὸν ὡς ἀναγκαῖον, καὶ ὑποσχόμενος τὴν σύμπραξίν του εἰς τὸ νὰ προληφθῇ ἡ Ἑλληνικὴ ἐπανάστασις. Τὰ περιστατικὰ ταῦτα δὲν διέλαθον τὴν ὀξύνοϊαν καὶ προσοχὴν τοῦ Παλαιῶν Πατρῶν. Διὰ τὰ προλάβῃ δὲ πάντα κίνδυνον, πέμψας ἀνθρώπους εἰς διαφόρους τῶν Καπιταναίων τοὺς ἐγνωστοποίησε τὸ σχέδιον καὶ τοὺς σκοποὺς τοῦ τυράννου τούτου, καὶ τοὺς ἐπέισε νὰ μὴν παραδεχθῶσι τὰς προτάσεις αὐτοῦ. Μὴ γενομένου δὲ οὐδενὸς ἐκ μέρους αὐτῶν κινήματος, οὐδ' ἡ Πόρτα ἔδωκε προσοχὴν εἰς τὰς γνωστοποιήσεις τοῦ Ἀλῆ Πασᾶ· ἀλλὰ θεωρήσασα ταύτας ὡς διαβολὰς, πλασθείσας πρὸς τὸ συμφέρον του, ἐξηκολούθησε μετὰ μεγίστης ἐπιμονῆς τὸν κατ' αὐτοῦ πόλεμον, καὶ τοῦτο ἔσωσε τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ τὸν μεγαλύτερον κίνδυνον.

Ἢ
 Ὅτε δὲ ἔφθασεν εἰς Πελοπόννησον ὁ Γρηγόριος Δικαῖος,

συστημένος ζενῶς παρὰ τοῦ Α΄ Ὑψηλάντου διὰ τῶν πρὸς τοὺς Πελοποννησίους ἐπιστολῶν του, ὁ Γερμανὸς δὲν ἔδωκεν πίστιν εἰς τὰς παραδοξολογίας αὐτοῦ, αἵτινες τοσούτο ὑπερβολικαὶ παριστάνοντο, ὥστε καὶ μικρὸν νοῦν ἔχων τις δὲν ἠδύνατο νὰ δώσῃ πίστιν εἰς αὐτάς. Ὁ Γερμανὸς ἔλαβε δικαίως ὑπονοίας· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ σύστασις τοῦ Ὑψηλάντου ἀφ' ἑνὸς, καὶ ἡ μεγίστη ἐπιθυμία τῆς ἐλευθερίας ἀφ' ἑτέρου, κατέστησαν ἅπαντα πιστευτὰ εἰς τοὺς πολλοὺς, ὁ Γερμανὸς, μὴ κρίνων συμφέρον νὰ ἀνατρέψῃ τὴν κοινῶς ἐπικρατοῦσαν ἰδέαν, ἐπιθυμῶν δὲ νὰ προληφθῶσι τὰ ἐνδεχόμενα ἰὰ προκύψωσιν ἀπὸ τὴν ἄγνοιαν τῆς ἀληθοῦς τῶν πραγμάτων καταστάσεως περιστατικά, ἐθεώρησεν ἀναγκαῖον νὰ καταφύγῃ εἰς τὸ μέσον τοῦ νὰ συγκαλεσθῇ συνέλευσις τῶν σημαντικωτέρων μελῶν τῆς ἐταιρίας διὰ νὰ σκεφθῶσι περὶ τοῦ μέλλοντος.

Εἰς τὴν συνέλευσιν ταύτην, γενομένην ἐν Βοστίτῃ (Αἴγιον), ὁ Γερμανὸς ἦτο τὸ κυριώτερον σχεδὸν πρόσωπον· ἀποτέλεσμα δὲ τῶν ἐμβριθῶν αὐτῆς σκέψεων ἦτον ὅτι πρὸς οὐδὲν ἀκόμη ἐπαναστατικὸν κίνημα ἦτον ἀρμόδιος ἐποχὴ. Διὰ τοῦτο τὴν μὲν ἐξουσίαν ἐπρεπε νὰ καθησυχάσωσιν ἀφαιροῦντες πᾶσαν αἰτίαν ὑπονοίας ἀπὸ αὐτὴν, πρὸς δὲ τὴν Ῥωσσίαν νὰ πέμψωσι διὰ νὰ βεβαιωθῶσιν ἂν τῷ ἄντι ἔχῃ διάθεσιν νὰ συνδράμῃ τοιοῦτον κίνημα, ἢ τοῦλάχιστον, ἂν μετὰ δετικότητος θέλῃ κηρύξει τὸν κατὰ Τουρκίας πόλεμον, διότι ἄνευ τούτου ἐθεώρουν ἀδύνατον σχεδὸν τὴν ἐπιτυχίαν τοῦ σκοποῦ τῆς ἐπαναστάσεως. Ἐὰν ὅμως ἡ ἐξουσία ἐπιμένουσα, ἣθελε προσκαλέσει τοὺς προκρίτους καὶ ἀρχιερεῖς ὡς ἐνέχυρα κατὰ τὴν ἐξ ἀρχῆς πρόθεσιν αὐτῆς, οὗτοι ν' ἀπομακρυνθῶσι τῆς Πελοποννήσου ὑπὸ διαφόρους προφάσεις, διὰ νὰ μὴν ἐμπέσωσιν εἰς τὰς παγίδας τῆς ἐξουσίας.

Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ ἐξουσία, ἐπιμένουσα εἰς τὸ σχέδιόν της, συνεχάλει πανταχόθεν τοὺς προκρίτους καὶ τοὺς ἀρχιερεῖς εἰς Τρίπολιν, ὁ Γερμανὸς ἔκαμε μὲν τὴν ἀπόφασιν νὰ μὴν ὑπακούσῃ, ἀλλὰ, διὰ νὰ μὴν δώσῃ αἰτίας ὑπονοίας καθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἐκβίασῃ τρόπον τινὰ τὴν Ὀθωμανικὴν ἐξουσίαν νὰ προβῇ εἰς βιαιοτέρας πράξεις ἀξάνουσα ὡς ἐκ τούτου τὰς ὑπονοίας της, ἀνεχώρησε μὲν ἀπὸ τὰς Πύργου, ὡς δὴθεν μεταβαίνων εἰς Τρίπολιν, ἔμεινε ὅμως ἡμέρας τινὰς εἰς Καλάβρυτα, προσποιούμενος τὸν ἀσθενῆ, ἐπὶ τῷ σκοπῷ τοῦ νὰ συνεννοηθῇ περὶ τοῦ πρακτέου καὶ μετὰ τῶν προκρίτων τῶν ἐπαρχιῶν Βοστίτῃς καὶ Καλαβρυτῶν, κυρίως δὲ μετὰ τοῦ Ζαήμη καὶ Λόντου, μεθ' ὧν οἱ

δεσμοὶ τῆς φιλίας ἦσαν στενώτεροι καὶ εἰλικρινέστεροι. Ὅλοι οἱ συνελθόντες εἶχον σταθερὰν ἀπόφασιν νὰ μὴν μεταβῶσιν εἰς Τρίπολιν, ἀλλὰ, διὰ νὰ μὴν αὐξήσωσι τὰς ὑπονοίας τῆς ἔξουσίας, καὶ ἐπισύρῳσι καθ' ἑαυτῶν τὴν καταδίωξιν αὐτῆς, κατέφυγον εἰς στρατηγήματα, πλάσαντες ὅτι γράμματα ἀπὸ φίλον αὐτῶν Ὁθωμανὸν ἐκ Τριπόλεως ἀγγέλλον ὅτι θέλουν κινδυνεύσει, ἂν μεταβῶσιν εἰς Τρίπολιν· τὰ δὲ γράμματα ταῦτα, κατὰ προλαβούσαν συνεννόησιν, ἐπεδόθησαν εἰς αὐτοὺς καθ' ὁδὸν, ἐν ᾧ μετέβαινον πρὸς Τρίπολιν. Ὁπισθοδρομήσαντες λοιπὸν, ὡς ἐκ τούτου δῆθεν, μετέβησαν εἰς τὸ Μοναστήριον τῆς ἁγίας Λαύρας, ὅπου ἔκαμαν ἀπόφασιν σταθερὰν νὰ μὴν μεταβῶσιν εἰς Τρίπολιν· ἐὰν δὲ ληφθῶσιν ἀναγκαστικὰ μέτρα παρὰ τῆς ἔξουσίας, νὰ προβῶσιν εἰς κινήματα ἐπαναστατικά. Οὔτε νεώτεραι ἐπιστολαὶ, οὔτε μεταγενέστεροι ἀπεσταλμένοι πρὸς αὐτοὺς ἐκ Τριπόλεως, ἴσχυσαν νὰ τοὺς μεταπέισωσιν· ἡ δὲ ληφθεῖσα παρ' αὐτῶν ἀπόφασις εἰς ἁγίαν Λαύραν, διαδοθεῖσα εἰς τοὺς πολλοὺς, ἔδωκεν αἰτίαν νὰ θεωρήσωσι τὴν ῥῆξιν τῆς ἐπαναστάσεως ἀφευκτον, καὶ νὰ προβῶσιν ἀνθόρμητοι εἰς βιαιοπραγίας κατὰ τῶν Τούρκων κατὰ διάφορα, τῆς ἐπαρχίας Καλαβρύτων μέρη· ἡ δὲ ὀθωμανικὴ ἔξουσία, ἐξαγριωμένη ὡς ἐκ τούτου, νὰ ἐπιχειρήσῃ βίαια μέτρα κατὰ τῶν ἐν Τριπόλει προκρίτων, καὶ εἰς ἄλλας τινὰς ἐπαρχίας, ὥστε ἡ φλόξ τῆς ἐπαναστάσεως, ἦτις πρὸ πολλοῦ ὑποκόφως ἔκαie, νὰ ἀναλάμψῃ διὰ μίαν εἰς διάφορα τῆς Πελοποννήσου μέρη. Ὁ σεβάσμιος λοιπὸν ἱεράρχης Γερμανὸς, χαίρων μεγίστην ὑπόληψιν μεταξὺ τῶν κατοίκων τῆς Ἀχαΐας καὶ διὰ τὸν ἱερατικὸν χαρακτήρᾱ του καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν καὶ τὸν πατριωτισμὸν του, δύναται εὐλόγως νὰ θεωρηθῆ ὡς δὸς τὴν πρώτην πρὸς ἐπανάστασιν ὄθησιν, εὐλογήσας τὰ ὄπλα τῶν Ἑλλήνων, καὶ ἐνισχύσας αὐτοὺς εἰς τὸν ὑπὲρ πίστεως καὶ πατρίδος ἀγῶνα.

Ἄλλο μὲν ὁ ἀκαταδάμαστος ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας ἐνθουσιασμὸς τῶν Ἑλλήνων, ἄλλο δὲ τὰ βίαια μέτρα τῶν Τούρκων, καὶ αἱ περὶ γενικῆς καταστροφῆς τῶν Ἑλλήνων συννεχῶς ἐπαναλαμβάνόμεναι ἀπειλαὶ ἐπέσπευσαν εἰς ὅλα τὰ μέρη τῆς Πελοποννήσου τὴν ἔκρηξιν τῆς ἐπαναστάσεως. Ἄλλ' εἰς Πάτρας ἐγένετο ἡ πρώτη προφανὴς τοῦ πολέμου ῥῆξις, ὡς νὰ ἦτο τρόπον τινὰ πεπρωμένον, ὅπου ἡ ἑλληνικὴ ἐλευθερία ἐξέπνευσε, καταστραφείσης τῆς Ἀχαϊκῆς συμμαχίας, τοῦ τελευταίου πολιτικοῦ τῆς Ἑλλάδος συστήματος, ἐκεῖ νὰ ἀναλάβῃ νέαν ζοὴν, συστηθείσης ὑπὸ

τοῦ Γερμανοῦ νέας Ἀχαϊκῆς ὁμοσπονδίας ἐκ τῶν προκρίτων τῶν ἐπαρχιῶν, αἵτινες ἀπετέλουν ἄλλοτε τὸν Ἀχαϊκὸν σύνδεσμον.

Οἱ κατὰ τὰς Πάτρας κατοικοῦντες Ὀθωμανοὶ βλέποντες ἐπιβαρυνόμενον πανταχόθεν τὸν πολιτικὸν ὄριζοντα, καὶ θέλοντες γὰ ἀσφαλισθῶσιν ἀπέναντι τῆς ἐπαπειλουμένης καταϊγίδος, μετέφερον τὰς οικογενείας αὐτῶν εἰς τὸ φρούριον, καὶ ἐξήλθον εἰς τὸ παρά τῶν χριστιανῶν κατοικούμενον μέρος τῆς πόλεως πρὸς ἀναζήτησιν ὕλων καὶ πολεμεφοδίων. Ἄλλ' εἴτε δι' ἔλλειψιν ἀναγκαίας φρονήσεως εἰς τοὺς ἀρχηγούς αὐτῶν, εἴτε διὰ τὸ ἀχαλίνωτον τοῦ ἐξοπλισθέντος ὄχλου, ἡ ζήτησις τῶν πολεμεφοδίων ἀπεδείχθη ἀπλή πρόφασις ἐκ τῶν ἀπείρων πραχθειῶν κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην βιαιοπραγιῶν, μεταξὺ τῶν ὁποίων ὑπήρξε καὶ ἡ πυρπόλησις οἰκιῶν.

Τὸ βίαιον τοῦτο μέτρον τῶν Τούρκων ἔδωκεν εἰς ὅλους τοὺς χριστιανούς κατοίκους γὰ ἐννοήσωσιν εἰς ὃν εὐρίσκοντο κίνδυνον, καὶ ἀμέσως παραλαβόντες τὰς οικογενείας τῶν ἐξήλθον τῆς πόλεως, καὶ ἐπεκαλέσθησαν διὰ τοῦ ἐκεῖ ἔτι διαμένοντος ἱεράρχου αὐτῶν τὴν σύμπραξιν τῶν Καλαβρυτινῶν, διὰ γὰρ διασώσωσι τὰς οικογενείας τῶν καὶ γὰρ προσβάλωσι τὸν ἐχθρόν. Ὁ Γερμανὸς, ἐκτιμών τὴν σπουδαιότητα τῆς περιστάσεως, καὶ κρίνων ὅτι δραστηριότης κατὰ τὴν ἐνεργειᾶν ἦτο τὸ μόνον πρὸς ἐπιτυχίαν μέσον, ἔσπευσε γὰ δράμῃ εἰς βοήθειαν, ἐπικαλεσθεὶς τὴν συνδρομὴν τῶν Καλαβρυτινῶν, οἵτινες συνηκολούθησαν προθύμως αὐτὸν ὀδηγούμενοι ἀπὸ τὸν Α. Ζαήμην, καὶ συγκαλέσας εἰς πολιορκίαν τῆς πόλεως ὄλων τῶν χωρίων τῆς ἐπαρχίας ταύτης τοὺς κατοίκους.

Πρῶτος ὁ ἱεράρχης οὗτος ἔκαμε προκήρυξιν πρὸς διακαιολόγησιν τοῦ ἀγῶνος ἡμῶν, καὶ πρῶτος ἔλαβε τὴν τόλμην γὰ διαμαρτυρηθῆ κατὰ τοῦ ἐν Πάτραις Ἀγγλοπροξένου· διότι ἔδιδε συνδρομὴν εἰς τοὺς Τούρκους, καὶ ἐφωδίαζε μὲ τροφὰς τοὺς εἰς τὸ φρούριον τῶν Πατρῶν πολιορκουμένους. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι οὐδένα ἐπίσημον χαρακτηριστῆρα ἔφερε διὰ γὰρ ἔχη καὶ ἡ πράξις αὕτη ἐπισημότητα, ἀλλ' ἐν ἐλλείψει πάσης ἄλλης νομίμου ἐξουσίας, ὅστις φροντίζει περισσότερον διὰ τὴν σωτηρίαν ὄλων, καὶ ὅστις συναισθάνεται εἰς ἑαυτὸν τὴν δύναμιν καὶ τὴν τόλμην γὰ ἐνεργήσῃ ὡς ἀρχηγός, δὲν βραδύνει γὰ ἐμπνεύσῃ τὸ πνεῦμα τῆς ὑποταγῆς εἰς τοὺς ἄλλους, οἵτινες, ἐν καιρῷ μάλιστα κινδύνου, προθύμως ὑπακούουσιν εἰς πάντα, ὅστις ἀνθῶρμητος ἀναδέχεται γὰ τοὺς ὑπερασπιστῆ, πολὺ δὲ

μᾶλλον ἂν οὗτος παρέχη καὶ ἐχέγγυα φρονήσεως καὶ ἰκανότητος.

Ἐπιθυμῶν ὁ Ἱεράρχης οὗτος νὰ ἐπιτευχθῆ ὅσον τὸ ταχύτερον ἢ ἄλωσις τοῦ φρουρίου τῶν Πατρῶν, ἠναγκάσθη νὰ διαμένῃ διαρκῶς εἰς τὸ στρατόπεδον, ἐνθαρρύνων τοὺς ἀγωνιζομένους, καὶ προμηθεύων παντοιοτρόπως τὰ ἀναγκαῖα. Προβλέπων δὲ εἰς ποίαν ἔλειψιν ἄρτου ἠδύνατο νὰ καταστήσῃ ἢ Ἑλλάς, καταλιπόντων ὅλων τῶν Ἑλλήνων τὸ ἄροτρον, καὶ ἀναλαβόντων τὰ ὄπλα, ἐσυγχώρησε πρῶτος, δυνάμει τοῦ ἱερατικοῦ αὐτοῦ χαρακτήρος, νὰ κρεωφαγήσασιν οἱ στρατιῶται κατὰ τὰς ἡμετέρας ἐν ὅσῳ διαρκεῖ ὁ πόλεμος. Τὸ δὲ παράδειγμα τοῦτο, ἐγκριθὲν ἀκολούθως παρὰ πάντος τοῦ κλήρου, ἐπέφερε σωτήρια ἀποτελέσματα εἰς τόπον, ὅστις ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἔμεινε ὀλοτελῶς σχεδὸν ἀγεώργητος.

Ἐνεκα τῶν κατὰ τὴν πολιορκίαν ταύτην ἐπιμόνων προσπαθειῶν του, ὁ Γερμανὸς δὲν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ μέρος εἰς τὴν πρώτην ἐν Καλτετσαῖς συστηθείσῃ Πελοποννησιακῇ Γερουσίᾳ, ἂν καὶ πρῶτος ἔδωκε γνώμην περὶ συστάσεως ἀρχῆς τινος ὁποιασδήποτε, διὰ νὰ μὴν θεωρῆται ἢ ἐπανάστασις ἡμῶν ὡς κίνημα ληστρικόν. Ἀλλ' ὅταν ἔμαθε τὰς δυστυχῶς μεταξὺ τῆς γερουσίας ταύτης καὶ τοῦ Δ. Ἐψηλάντου ἀναφυσείσας δεινὰς διενέξεις, τοσοῦτο σπουδαῖον ἔργον ἐθεώρησε τὴν διάλυσιν αὐτῶν, ὥστε αὐθῶρμητος ἔδραμε διὰ νὰ παρεμβῆ εἰς τὸ μέσον καὶ νὰ καταστήσῃ τὴν εἰρήνην μεταξὺ τῶν δύο διαφερομένων μερῶν.

Ἡ μεσολάβησις αὐτοῦ ἐπέφερε τὸ ἐπιθυμητὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐνώσεως, καὶ διωρίσθη καὶ αὐτὸς μέλος τῆς Γερουσίας ταύτης, ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα ἦτο προσωρινόν· διότι ἅμα ὁ Γερμανὸς καὶ οἱ λοιποὶ πρόκριτοι Πατρῶν καὶ Καλαβρῦτων ἀνεχώρησαν μεταβαίνοντες κατὰ κοινὴν συνεννόησιν εἰς Καλάβρυτα, ὅπου εἶχε προσδιορισθῆ ἢ καθέδρα τῆς Γερουσίας ταύτης, οἱ λοιποὶ γερουσιασταὶ διαφωνήσαντες πάλιν μετὰ τοῦ Ἐψηλάντου ἐπὶ τινων κεφαλαίων τοῦ διοικητικοῦ διοργανισμοῦ καὶ τῆς ἀρχιστρατηγίας τοῦ Ἐψηλάντου, ἦλθον εἰς τοιαύτην ῥῆξιν, ὥστε ὁ Ἐψηλάντης ἀνεχώρησεν ἀπὸ τὰ Βέρβαινα πρὸς τὰς Καλάμας.

Καὶ οἱ πρόκριτοι καὶ ὁ Ἐψηλάντης τοσοῦτον ἐτίμων τὸν ἱεράρχην, ὥστε ἀμφότερα τὰ μέρη ἔγραψαν πρὸς αὐτὸν ἀπολογούμενα, καὶ προσκαλοῦντα αὐτὸν νὰ ἐπανέλθῃ τὸ ταχύτερον ὁμοῦ μὲ τοὺς λοιποὺς προκρίτους διὰ νὰ ἐπιφέρωσι ἰατρὰν εἰς τὰ πράγματα. Ἐσπευσε δὲ

καὶ πάλιν νὰ μεσολαβίῃσῃ, ἔχων μάλιστα καὶ τὴν πλη-
 ρεξουσιότητα ὄλων τῶν λοιπῶν προκρίτων, οἵτινες δὲν ἐπέ-
 στρεψαν, ὡς ἐπροσκαλοῦντο, ἀλλ' ἀνέθεσαν τὰ πάντα εἰς
 αὐτὸν, ἔχοντες πλήρη πεποιθήσιν εἰς τὸν χαρακτήρα του.
 Δυστυχῶς ὅμως ὄλαι αἱ προσπάθειαι τοῦ Γερμανοῦ ἀπέ-
 βησαν μάταιαι· διότι ὁ Ὑψηλάντης συνδεθεὶς μετὰ τῶν
 στρατιωτικῶν, καὶ παρασυρόμενος παρ' αὐτῶν, δὲν ὑπέ-
 γραψε τὸν ὄργανισμὸν τῆς τοπικῆς διοικήσεως, μ' ὄλον
 ὅτι τοσοῦτον ζωηρῶς καὶ ἐνθέρμως ἐνέκειτο παρακαλῶν
 καὶ ἱκετεύων διὰ τὴν ὑπογραφὴν ὁ σεβάσμιος ἱεράρχης
 Παλαιῶν Πατρῶν. Προβλέπων τὰ κακὰ τῆς διαφωνίας,
 καὶ ἐλπίζων ὅτι μόνη ἴσως θεραπεία τοῦ κακοῦ ἤμπορεῖ
 νὰ προέλθῃ ἀπὸ τὴν συγκρότησιν κεντρικῆς Διοικήσεως,
 διέδωκε τὴν γνώμην ταύτην δι' ἐπιστολῶν του πανταχοῦ
 καὶ εἰς τὴν Πελοπόννησον καὶ εἰς τὴν στερεάν.

Ἄποβλέπων καθ' ὄλοκληρίαν ὁ ἱεράρχης οὗτος εἰς τὸ
 γενικὸν τῆς πατρίδος συμφέρον, διεφύλαξε πάντοτε χαρα-
 κτήρα συμβιβαστικὸν, μὴ συμμετέχων ἀποκλειστικῶς εἰς
 μίαν τῶν δύο στάσεων, ἀλλ' οἰκονομῶν ἀμφοτέρας, καὶ
 προστιθέμενος εἰς ἐκείνην τῆς ὁποίας τὰς βουλὰς, ἢ τὰς
 ἀποφάσεις ἔβλεπε συμφωνοτέρας μὲ τὸ γενικὸν τῆς πα-
 τρίδος συμφέρον. Διὰ τοῦτο κατὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ
 ποσοῦ τῶν πρὸς ἐξαγορὰν τῶν γυναικῶν τοῦ Χουρσίτου
 χρημάτων ἦτο σύμφωνος μετὰ τοῦ Ὑψηλάντου, ἄλλοτε
 συνέπραξε μετὰ τῆς Βουλῆς κατὰ τοῦ Ἐκτελεστικοῦ,
 πάντοτε δὲ ὑπὲρ τοῦ γενικοῦ τῆς πατρίδος συμφέροντος.
 Ὅταν δὲ οἱ μὲν ἐχθροὶ εἰσέβαλον εἰς τὴν Πελοπόννησον,
 ὁ δὲ Κωλοκοτρώνης εἶχε κηρυχθῆ ἔναντιος τῆς Κυβερνή-
 νήσεως, ὁ Γερμανὸς βλέπων τὸν μέγιστον κίνδυνον τῆς
 πατρίδος, καὶ Θεωρῶν μόνην σωτηρίαν τὴν κατάπαυσιν
 τῶν διενέξεων, ἔδραμεν εἰς τὸν Κωλοκοτρώνην, εὐρισκό-
 μενον εἰς Τρίπολιν, τὸν ἱκετεύει, τὸν ἐξορκίζει, καὶ τέλος
 τὸν πείθει νὰ παύσῃ πᾶσαν ἐκδικήσεως ἐνέργειαν κατὰ
 τῆς Διοικήσεως, καὶ νὰ δράμῃ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἀπει-
 λούτος ὄλου τοῦ ἔθνους τὴν ἐξόντωσιν.

Ὅτε δὲ ὁ κίνδυνος τῆς πατρίδος παρέστησεν ἀναγκαίαν
 τὴν εἰς Εὐρωπαϊκὰς Δυνάμεις ἀποστολὴν ἱκετῶν ἐκ μέρους
 τῆς πατρίδος, ὁ Γερμανὸς παρεδέχθη προθύμως ὁμοῦ
 μὲ τὸν Γ. Μαυρομιχάλην τὴν πρὸς τὸν Πάπαν ἀποστο-
 λὴν, διὰ τὴν ὁποίαν ἐθεωρήθη ὡς τὸ καταλληλότερον πρό-
 σωπον. Ἄν καὶ ἐκ τῆς ἀποστολῆς ταύτης δὲν προῆλθε
 τὸ ἄμεσον ἀποτέλεσμα, δι' ὃ αὕτη ἐπροκαλέσθη, ἔλα-
 βεν ὅμως χώραν ἄλλη τις πλαγία μὲν, ἀλλὰ πολὺ

ἔτι μεγαλητέρα ὠφέλεια, τὸ νὰ διεγερθῆ ὑπὲρ ἡμῶν ἡ συμμάχεια ὄλων σχεδὸν τῶν Εὐρωπαϊκῶν λαῶν.

Μετὰ καιρὸν δὲ, ὅτε ἐμφύλιος πόλεμος ἦτον ἐγγύς νὰ ἐκτραγῆ εἰς Καρύταιναν μεταξὺ Κωλοκοτρώνου καὶ Δελιγιανναίων, καὶ νὰ κατασταθῆ οὗτος γενικὸς καθ' ὅλην τὴν Πελοπόννησον, διότι ὅλοι σχεδὸν ἦσαν διηρημένοι εἰς δύο κόμματα, ὁ Γερμανὸς ἐθεωρήθη ὡς τὸ καταλληλότερον πρόσωπον διὰ τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ. Διορισθεὶς δὲ ὁμοῦ μὲ τὸν Π. Μαυρομιχάλην παρὰ τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τὸν σκοπὸν τοῦτον, ἔδραμε μὲ τὴν δυνατὴν προθυμίαν, καὶ εἰργάσθη μὲ πολλὴν φρόνησιν καὶ πατριωτισμὸν. Ἄλλ' ἂν δὲν ἦδυνήθη νὰ κατορθώσῃ τὴν ριζικὴν Θεραπείαν τοῦ κακοῦ, διότι τοῦτο ἦτον ἀδύνατον, τοῦ μὲν Κωλοκοτρώνου ἐπιμένοντος νὰ διοικῆ αὐτὸς μόνος στρατιωτικῶς τὴν Καρύταιναν, τῶν δὲ Δελιγιανναίων μὴ παραιτουμένων, κατῴρθωσε μῦλλον τοῦτο νὰ πάσῃ προσωρινῶς τὴν περαιτέρω πρόοδον τοῦ κακοῦ.

Καθ' ὃν καιρὸν δὲ ὁ Κουντουριώτης ἀνέλαβε τὰς ἡγίας τῆς Κυβερνήσεως, ὁ Γερμανὸς ἐπροσπάθησε νὰ σβύσῃ εἰς τὴν ἀρχηγτῆς τὴν φλόγα τοῦ ἐμφυλίου πολέμου, ἀποτείνας παρατηρήσεις πρὸς ἀμφότερα τὰ διαφερόμενα μέρη, ἀλλὰ μὴ εἰσακουσθεὶς ἀπεσύρθη τῆς πολιτικῆς τύρβης, καὶ περιορισθεὶς οἴκοθεν εἰς ἓν κατὰ τὰ Νεζερὰ μοναστήριον, ἔμενον ἀπλοῦς Θεατῆς τῶν πραγμάτων, θρηνῶν ἐν τῇ ἐρημίᾳ τοῦ τὴν ἐλεεινὴν τῆς πατρίδος κατάστασιν. Ἄλλὰ καὶ ἐν τῇ ἐρημίᾳ αὐτοῦ δὲν ἠδυνήθη νὰ διαφύγῃ τὰς συνεπείας τοῦ ὀλεθριωτέρου τῶν κοινωνικῶν δυστυχημάτων, τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ. Στρατιῶται τοῦ Γκούρα, κατ' εἰσήγησιν τινῶν τῶν παρ' αὐτῷ ἰσχυρῶν, εἰς τοὺς ὁποίους ἡ ἐπιθυμία τῆς ἀρπαγῆς ἦτον ἰσχυρωτέρα τοῦ αἰσθήματος τῆς τιμῆς καὶ τῆς συνειδήσεως, συνέλαβον αὐτὸν κατὰ τὴν ἀπόκεντρον ταύτην μονήν, τὸν ἐγύνωσαν ἀπ' ὅλην αὐτοῦ τὴν περιουσίαν, καὶ τὸν μετέφερον εἰς Ἡλίδα ἐν ὥρᾳ χειμῶνος, ἀναγκάζοντες αὐτὸν νὰ ὀδεύῃ πεζὸς τὸ πλειότερον ἤθελε δ' ὡς ὅπως ὑποπέσει καὶ εἰς βασανιστήρια διὰ νὰ φανερώσῃ καὶ ἄλλην περιουσίαν εἰς τοὺς συλλαβόντας καὶ γυνώσαντας αὐτὸν στρατιώτας, ἐὰν ὁ Κ. Π. Λιδωρῆκης, διασωθεὶς πρότερον διὰ συνεργείας αὐτοῦ ἀπὸ τὰς χεῖρας τῶν ἀπαγόντων αὐτὸν εἰς Ἰωάννινα ὀθωμανῶν στρατιωτῶν, δὲν ἤθελε μεσολαβῆσαι εἰς τὸν Γκούραν, μεθ' οὗ παρευρίσκετο τότε, νὰ τὸν διασώσῃ ἀπὸ τοὺς ὄνυχας τῆς στρατιωτικῆς ἀπληστίας.

Ὅτε τέλος πάντων μετὰ τοσοῦτους ἐμφυλίους σπαραγμοὺς συνεκροτήθη ἐν Ἐπιδαύρῳ ἡ τρίτη τῶν Ἑλλήνων συ-

νέλευσις, ὁ Γερμανὸς ἦτο πληρεξούσιος. Ἀναβληθείσης δὲ τῆς ἐξακολουθήσεως τῆς συνελεύσεως διὰ τὴν πτώσιν τοῦ Μεσολογγίου, καὶ τὴν δεινὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν, ὁ Γερμανὸς ὡς παρέχων πλεיותרὰ ἐχέγγυα πολιτικῆς συνέσεως, πατριωτισμοῦ, καὶ ἐμπιστοσύνης διορίσθη Πρόεδρος τῆς ἐπιτροπῆς τῆς Συνελεύσεως, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀνατεθῆ ἡ διαπραγματεύσεσις ἐξωτερικῶν τινῶν ἀντικειμένων καὶ ἡ ἐκ νέου συγκάλεσις τῆς Συνελεύσεως. Καὶ κατὰ τὴν προεδρείαν ταύτην ἡ διαγωγὴ του ὑπῆρξε σύμφανος μὲ τὸν προλαβόντα αὐτοῦ βίον, ὁ δὲ ζῆλος τοῦ κοινου κάλου ἦτο μόνον αὐτοῦ ἐλαττήριον, καὶ ὁδηγὸς εἰς ὅλας τὰς πράξεις καὶ τὰς ἀποφάσεις του. Ἀλλὰ τὸ σκληρὸν τοῦ θανάτου δρέπανον δὲν ἄφησε νὰ φθάσῃ ὁ ἐνάρετος οὗτος ἱεράρχης εἰς τὸ νὰ ἴδῃ στεφανουμένους τοὺς ἐνδόξους ἀγωνίας του μὲ τὴν σύστασιν τῆς αὐτονομίας τῆς πατρίδος, καὶ τὴν εὐτυχὴ ἀποκατάστασιν τοῦ ἔθνους. Ἀπέθανεν ἐν Ναυπλίῳ κατὰ τὸ 1827 ἔτος, ἀλλὰ ζῆ εἰς τὰς καρδίας ὄλων τῶν Ἑλλήνων διὰ τὴν ἀρετὴν, τὸν πατριωτισμὸν του καὶ τὸν μέγαν ὑπὲρ τῆς ἐλευθερίας τῆς πατρίδος ζῆλόν του.

Δεῦγμα μικρὸν τῆς παιδείας, τῆς ἱστορικῆς ἀμεροληψίας καὶ τοῦ πατριωτισμοῦ του ἔχομεν τὰ Ἀπομνημονεύματα αὐτοῦ, ἅτινα κατὰ τὰ 1837 ἐξεδόθησαν συνεργείᾳ τοῦ Κ. Καλλινίκου Κασόρχη, τοῦ νῦν ἀξιοπρεπῶς ἐν Φθιώτιδι ἀρχιερατεύοντος.

Τ Ε Λ Ο Σ .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

007000051143

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ.

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΘΗΝΑΣ.

(Ὀδὸς Κολοκοτρώνου, ἀριθ. 128.)

1854.

Τιμᾶται λεπτὰ 50.

Πωλεῖται δὲ παρὰ τοῦ Κ. Κωνσ. Ἀντωνιάδη,
ὁδὸς Ἑρμοῦ, ἀριθ. 214.